

WOORDENBOEK VAN DE VLAAMSE DIALECTEN

UNIVERSITEIT GENT
Vakgroep Nederlandse Taalkunde
Blandijnberg 2
9000 Gent

Vragenlijst 137
DECEMBER 2002

KLEDING 1

Dialect van :(stad, dorp, gehucht, wijk),
.....(gemeente).(prov.)

GESPROKEN DOOR :

Naam :
Geboorteplaats :
Geboortjaar :
Waar opgegroeid :
(vroeger) beroep :
In welke gemeente werd beroep uitgeoefend :
Dialect van moeder :
Dialect van vader :
Dialect van echtgeno(o)t(e) :
Ik ben naar school geweest tot jaar
Datum van invullen van vragenlijst :
Adres en telefoonnummer :
.....
.....

Beste medewerker/ster,

OPGETEKEND DOOR :

Naam :
Geboorteplaats :
Geboortjaar :
Dialect :
(vroeger) beroep :
Ik ben naar school geweest tot jaar.
Hoogste diploma :
Adres en telefoonnummer :
.....
.....

Deze vragenlijst moet dienen voor een dialectwoordenboek. Wilt u er dus zorg voor dragen dat u steeds woorden geeft die in uw dialect gebruikelijk waren of zijn. Tracht de dialectuitspraak zo goed mogelijk weer te geven. Maak u echter geen zorgen als dat soms moeilijk blijkt te zijn. Elke aanduiding, hoe onvolmaakt ook, is welkom.

Vul ook de eerste bladzijde (met naam, geboorteplaats enz.) zo nauwkeurig mogelijk in. Mogen we u vragen de vragenlijst in te vullen voor slechts één plaats en niet voor een hele streek? Na 'dialect van : ...' hoort de naam te staan van één bepaalde plaats van voor de gemeentefusies, niet de naam van een streek.

A. Algemeen

1. Hoe noemt u kleren, kleding, in het algemeen?

(kleren, kleers, kleeage, kleedse, kleedsels, kulten, klodden, palullen, dingen)

2. Kent u een spotnaam voor kleding?

(kulten, klodden, slunsen, slunsekleren, vodden, kadodders, lodders, odden, palullen, fakels, futsels, gekleedse, leuren, prondels, prongels, prondelgoed, prondelinge, slimpen)

3. Zondagse kleren?

(beste kleren, zondagse kleren, zondagse dingen, schone kleren, eerste kleren)

4. Doordeweekse kleren?

(weekkleren, weekdagse kleren, werkkleren, werkerskleren)

5. Vrouwenkleren?

(vrouwekleren, vrouwvolkskleren, wijvekleren)

6. Mannenkleren?

(mannekleren, manskleren, mannevolkskleren, ventekleren)

7. Kinderkleren?

(kinderkleren, kindjeskleren, kindergoed, kindertuig, jongenskleren)

8. Jongenskleren?

(knechtekleren, knechtjongenskleren, jongenskleren)

9. Meisjeskleren?

(meisjeskleren)

10. Zomerkleren? (zomerkleren, zomertuig, zomergoed)	
11. Winterkleren? (winterkleren, wintertuig, wintergoed)	
12. Kleren in standaardmaten die in de winkel verkocht worden, in tegenstelling tot kleren die men op maat laat maken? (opgemaakte kleren, gereed gemaakte kleren, confectie, confectiekleren)	
13. Op maat gemaakte kleding? (gemaakte kleren, kleermakerskleren, maatwerk, maatkleren)	
14. De omgeslagen en vastgenaaide rand aan de onderkant van een kledingstuk? (zoom, ore)	
15. De binnenbekleding van een kledingstuk, vervaardigd uit lichte, vaak satijnachtige stof?	
16. Een knoop? (knop, knoop, nokke, okke)	
17. Een knoopsgat? (knoopsgat, knopgat)	
18. Een ritssluiting?	
19. Uit twee helften bestaand knoopje dat sluit door de delen in elkaar te drukken? (sluiter, pression, spokker, springer, duwknop, duwer)	
20. De mouw van een kledingstuk?	

21. Een mouw die niet op de gewone wijze is ingezet in het armsgat, maar een geheel vormt met de rest van het kledingstuk? Zie illustratie 21.

(raglanmouw)

22. De zak in of op een kledingstuk, in het algemeen?

(zak, vestzak, beurs, vestbeurs, zijbeurs)

23. De buitenzak die bovenop de jas is genaaid?

(opgezette zak)

24. De buitenzak die in de jas zit?

(ingestoken zak)

25. De kleding die de trouwers dragen op hun trouwfeest ?

26. De kleding die de naaste familie draagt op een trouwfeest?

27. Oude kleren of tweedehandskleren?

(kulten, klodden, slunsen, slunsekleren, vodden, flipierskleren, fripiersgoed, fripierstuig, afgedragen kleren, kadodders, lodders, odden, palullen, fakels, futsels, leuren, prondels, prongels, prondelgoed, prondelinge, slimpen)

28. Kent u in uw dialect het woord 'kofferkleren'? Zo ja, welke kleren zijn dit?

B. Jassen

29. Een lange overjas, dik en warm, voor vrouwen?

(mantel, palto)

30. Een lange overjas, dik en warm, voor mannen? <i>(pardessus, palto, mantel)</i>	
31. De kap van een jas? <i>(kappe, kappetute, capuchon)</i>	
32. De ceintuur van een jas of van een ander kledingstuk?	
33. De sluitgesp van een ceintuur? <i>(gesp, boekel)</i>	
34. Het versiersel aan de rugzijde van een jas, in de vorm van een soort halve ceintuur? Zie illustratie 34. <i>(martingale)</i>	
35. Een lichte herenoverjas voor in het tussenseizoen, vaak in een soort regenstof? <i>(demisaison, gabardine)</i>	
36. Een korte overjas voor mannen, die tot net over de heupen reikt? <i>(vest, bovenvest)</i>	
37. Een korte overjas voor vrouwen, die tot net over de heupen reikt?	
38. Een lange, meestal groene herenoverjas met een diepe plooï in de rug en eventueel met een riem in de lenden? <i>(jager, jagersveste, jagersmantel, loden)</i>	
39. Een regenjas in het algemeen? <i>(regenmantel, imperméable)</i>	
40. Een regenjas voor vrouwen?	
41. Een regenjas voor mannen?	

42. Een licht, niet gevoerd regenvestje dat zeer klein kan worden opgeplooid, waardoor men het gemakkelijk met zich kan meedragen als men het niet nodig heeft?	
43. Een mosgroene driekwartsregenjas, meestal met een kap, ritssluiting en metalen knopen? Zie illustratie 43. (parka)	
44. Een trapeziumvormige regenmantel zonder mouwen en met een kap? (capuchon, kazuifel, kapmantel, regenkappe, kappe, caban, capeline, capelinemantel, body, cape, capemantel)	
45. Een mantel van dezelfde trapeziumvormige snit, maar gemaakt uit wollen stof, en niet noodzakelijk met een kap. Dit kledingstuk is pas na de oorlog opgekomen, en mag niet verward worden met de ouderwetse kapmantel waar de volgende vraag over gaat?	
46. De ouderwetse, lange, wijd uitvallende en meestal zwarte schoudermantel met kap en zonder mouwen die de oudere vrouwen vroeger droegen? (kapmantel, manteline)	
47. Het korte, wijd uitvallende schoudermanteltje zonder mouwen, gemaakt uit bont of kant; het werd door dames op een jupon of een bloes gedragen? (pellerine, capeline)	
48. De ouderwetse, lange mannenmantel met een pellerine die de mouwen tot aan de elleboog bedekt, zoals detective Sherlock Holmes droeg? (koetsiersmantel, pellerinemantel)	
49. De pellerine van zo'n mantel?	

50. Een 3/4-jas, die dus tot even boven de knieën reikt; deze jas wordt genoemd naar zijn lengte?	
51. Een niet gevoerd, niet gecentreerd jasje met dubbele sluiting, vaak met blinkende knopen en met een ankertje of een embleem op de borstzak. Het wordt door mannen boven een hemd en door vrouwen boven een bloes of een jurk gedragen? Zie illustratie 51. <i>(blazer, marinevest, croisé)</i>	
52. Mantel van dierenpels?	
53. Een korte overjas voor mannen, gemaakt uit regenrijke stof en gevoerd met echte of namaak schapenwol, die zichtbaar wordt aan de opengelegde kraag. Zulke jassen kwamen tijdens de bevrijding in de mode en waren vooral in de jaren '50 en '60 populair? <i>(canadienne)</i>	
54. Een mantel of jas gemaakt van schapevlees, met de wol aan de binnenkant; de wol is zichtbaar aan de kraag en de omgeplooiden mouwranden?	
55. Een windjak met capuchon, vaak gemaakt uit gewatteerde nylon? <i>(anorak, windbreker, windvest, windjak)</i>	
56. Een vierkant stuk doek met een opening erin om het hoofd erdoor te steken? Zie illustratie 56.	
57. Een lange soldatenjas? <i>(kapote, soldatekapote, soldatepalto)</i>	
58. Winterjas van duffel (een dikke wollen stof) die sluit met houten staafjes en lussen?	

59. Een zomervestje met een nauw aansluitende band of een elastiek in de taille?

(blouson, stropveste, stropper, sportveste)

60. Kent uw dialect het woord 'kazak'? Zo ja, wat is de uitspraak en de betekenis ? Kan deze term zowel gebruikt worden voor een mannen- als voor een vrouwenkledingstuk?

61. Kent uw dialect het woord 'kazjevik' of 'kazavik'? Wat is de uitspraak en de betekenis ? Kan deze term zowel gebruikt worden voor een mannen- als voor een vrouwenkledingstuk?

62. Kent uw dialect het woord 'jak[ke]'? Wat is de uitspraak en de betekenis ? Kan deze term zowel gebruikt worden voor een mannen- als voor een vrouwenkledingstuk?

63. Gebruikt u in uw dialect het woord 'kazuifel' als naam voor een kledingstuk? Wat is de uitspraak en de betekenis ? Kan deze term zowel gebruikt worden voor een mannen- als voor een vrouwenkledingstuk?

C. Hoofd- en omslagdoeken

64. De grote, ouderwetse vierkante wollen omslagdoek voor vrouwen, die in een driehoek geplooid werd en op de schouders of eventueel op het hoofd gedragen werd?

(neusdoek, tipneusdoek, snuidoek, tipsnuidoek, snoedoek, tipsnoedoek, schalle)

65. De franjes aan deze omslagdoek?

(fringen, fringels, froenjes)

66. Het korte, wijdmazige fantasiesluiertje dat in de jaren '30 en '40 in de mode was als versiersel aan dameshoeden?

(voilette, voiletje)

67. Een vierkant hoofddoekje voor vrouwen, dat onder de kin of in de nek wordt samengebonden, en dat ook rond de hals kan worden gedragen?

(foulard, falard, sjaal)

68. Het meestal katoenen doekje dat vroeger vaak door mannen rond de hals werd gedragen tijdens het werk in openlucht?

(halsdoek)

69. Het doekje om de neus in te snuiten?

70. Een zachtharig dierenvel, dat door vrouwen als los kledingstuk gedragen wordt?

(vel, kat, fourrure, beestje)

71. Een kraag van bont?

72. Een lange, brede damessjaal van dunne stof of van bont, die bij feestelijke gelegenheden om de schouders wordt gedragen?

73. Een langwerpig stuk wollen stof of breiwerk, dat 's winters om de hals wordt gedragen?

74. De brede sierband, gedragen door de burgemeester om het middel, in de Belgische kleuren?

75. Het langwerpige stuk wollen stof dat oudere mannen enkele keren rond de lenden bonden als een soort ondersteuning bij zware arbeid?

(band, lendenband, buikband, flanellen band, steunband, sluyer, schroo, ceinturon, saaie, corset)

76. De brede, zwarte elastieken steunband voor mannen, die sluit met een haaksysteem?

(band, lendenband, buikband, steunband, rekkerband)

77. Doek die men bij kinder- of gezelschapsspelletjes iemand voor de ogen bindt zodat hij niet kan zien?

(blindlap, blinddoek)

D. Handschoenen

78. Een handbekselsel met 4 vingers en 1 duim?

79. Hoe zegt u in het dialect: "een paar handschoenen"?

80. Een soort van handschoen met een duim en waarbij de vingers bij elkaar zitten?

81. Handschoenen uit glanzend leder?

82. Handschoenen uit leer of grof linnen, om aan stekelige planten, b.v. rozenstruiken en doornhagen, te werken?

83. Rubberen handschoenen om met bijtende vloeistoffen te werken?

84. Handschoenen die de helft van de vingers onbedekt laten; ze worden vooral gedragen door bouwvakkers?

85. Wanten die de vingers geheel onbedekt laten?	
86. De ouderwetse cylinder van bont, waarin men beide handen stak om ze warm te houden?	
87. Het hoesje of deel van een handschoen, dat ter bescherming om een gekwetste vinger geschoven wordt en aan de pols vastgemaakt wordt? (<i>vingerling, slum</i>)	
88. Als een dergelijk hoesje om een gekwetste duim geschoven wordt, geeft u het dan een andere benaming? (<i>duimeling</i>)	
89. De losse, halve mouwen die men over de onderarmen stroopt bij vuil werk?	

E. Herenkostuums

90. Een pak voor mannen, bestaande uit een broek en een jasje (en eventueel een gilet) uit dezelfde stof?	
91. Het jasje van zo'n pak?	
92. Het mouwloze vestje van een driedelig pak, dat onder het jasje gedragen wordt?	
93. Een zakje in zo'n vestje, in het algemeen?	
94. Het linkse vestzakje voor een horloge? (<i>horlogezak[je]/-beurze[tje], monunkelzak[je]/-beurze[tje], monterzak[je]/-beuze[tje]</i>)	

95. Het rechtse vestzakje voor kleingeld, een mes, tabak en lucifers? <i>(potzak[je], toebakzak[je], sulferzak[je])</i>	
96. Het trouwkostuum?	
97. De jacquet-jas, de zwarte ceremoniejas met lange achterpanden? <i>(pittalère, slippenvest)</i>	
98. Kent u een spottende naam voor zo'n jas? <i>(kontekletser, billekletser, gatkletser, poepekletser, gertweg, zwaluwsteert)</i>	
99. De slippers van zo'n jas?	
100. Een zwart ceremoniekostuum met een korte, geklede herenjas, van onderen recht afgesneden, met zeer brede, vaak zijden revers en een broek met vaak een zijden boord over de lengte van de broekspijpen? <i>(smoking, ceremoniekostuum)</i>	
101. Een herenpak waarvan de vest en de broek een andere kleur en/of bedrukking hebben? <i>(sportkostuum)</i>	
102. Kostuumvest dat een andere kleur en/of bedrukking heeft dan de broek waarbij het gedragen wordt? <i>(sportvest)</i>	
103. Het borstzakje van een herenjasje, een herenhemd of een herengilet? <i>(pijpzak, tipzak, borstzak, pochettezak, pochettebeuze)</i>	

104. Fijn zakdoekje dat als sieraad in het borstzakje van de (colbert)jas gedragen wordt?

(pochette, stoefertje, djoevertje)

105. De binnenzak van een jas?

(binnenzak, binnenbeurs, male)

106. De omslag aan de mouwen van een jasje?

(parman, manchette)

107. De kraag van een jas?

(kol, kraag)

108. De voortzetting van de kraagdelen van een jas, die naar buiten omgeslagen is?

(revers)

109. Kent uw dialect het woord 'rédingotte'?
Wat is de uitspraak en de betekenis ?